

Утвърдена:

/ Мая Николова /

Директор на ДГ № 93 „Чуден свят“:

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

**НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 93 „Чуден свят“
ЗА ПЕРИОДА 2023-2028**

Дата: м.09.2023г.

Град СОФИЯ

МИСИЯ НА ДГ № 93 "Чуден свят"

Дейността на ДГ № 93 "Чуден свят" се основава на положителното в традициите и на съвременните европейски и световни възгледи за развитието на образованието и е насочена към опазване на здравето, осигуряване на сигурността и удовлетворяване на образователните потребности на децата, съобразно новата образователна политика на обществото – образование на поколенията на XXI век. Утвърждаване на съвременни иновационни модели на възпитателно-образователна дейност в детската градина, които осигуряват максимално развитие на детския личностен потенциал и осигуряват възможности за пълноценна социална реализация и развитие на способностите в процеса на възпитание и обучение.

ВИЗИЯ НА ДГ № 93 "Чуден свят"

Визията е: „Всяко дете в България, в ранния етап от детството си да живее и развива своя потенциал в интегрирана здравословна, сигурна и насърчаваща развитието му среда, която гарантира неговите права и благосъстояние, при осигурена подкрепа на родителите и на професионалистите, които полагат грижа за децата“

В общественото пространство детското заведение да се утвърди като модерна, гъвкава, конкурентна ,дигитализирана и необходима предучилищна институция ,като среда за културна, възпитателна и образователна работа, като център за творчество и съмишленик и партньор на деца, родители и учители:

-осигуряваща условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 1 до 7 годишна възраст.

-съдействаща за личностно-ориентиран и резултативно обоснован възпитателно-образователен процес в педагогическото взаимодействие.

-координираща действията на всички ,свързани с процеса на възпитание и обучение-учители ,логопед ,психолог ,директор, родители ,създаващи екипност помежду си, развиващи потенциала, ограничаващи рисковите ситуации и противодействието и недопускането на тормоза и насилието в предучилищното образование.

ДГ № 93 "Чуден свят" е подготвителна институция в системата на образованието за културно-възпитателна и образователна дейност, център за социализация на децата, среда за развитие на творческия им потенциал, за проява на индивидуалните възможности. У децата се изграждат мотиви за учене, овладява се образователния минимум за предучилищно възпитание и подготовка като необходима основа за бъдещо обучение и развитие. Мотивираните нагласи към образователните приоритети – система от представи и понятия, от

умения и навици, от отношения и ценности, синтезират личния опит на детето и променят неговата индивидуална насоченост към света чрез социалните компетентности за комуникация и общуване. Детската градина да се утвърди в общественото пространство като модерна, гъвкава, конкурентна и необходима предучилищна институция, като среда за социо-културна, възпитателна и образователна работа, като център за творчество, като съмишленик и партньор на деца, родители и учители. Детската градина да осигури условия за социален и емоционален комфорт, физическо, психическо и творческо развитие на децата от 1 до 7 годишна възраст. Да съдейства за личностно ориентиран и резултативно обоснован възпитателно-образователен процес в педагогическото взаимодействие. Да гарантира постоянен конструктивен диалог, доверие и подкрепа на родителите в името на децата и за децата.

Приоритети:

- Образователно съдържание, включващо **ключови** за децата **знания, умения и отношения** по образователните направления и връзката между тях.
- Връзка и **проходимост** между всички възрастови групи в детската градина, както и към образователния процес в училище.
- Ефективна система за **проследяване на резултатите** от процеса на усвояване на знания, умения и отношения.

Концептуални цели:

Основна цел: Цялостно развитие на детето и създаване на условия за изява на индивидуалния му потенциал и емоционално благополучие.

Водещи цели:

1. Осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от ДОС (2016 г.).
2. Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето, в съответствие с задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.
3. Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.
4. Активното присъствие на игрови ситуации и игрови подходи в образователния процес по всички направления.
5. Осигуряване на баланс между Програмната система – от една страна и от друга – необходимостта от перманентно усъвършенстване и актуализиране на стратегията за развитие на детската градина.

Подходи на педагогическо взаимодействие

Приоритетните характеристики на модела включват:

1.Балансиран преход между детската градина и училището, както и оптимална обвързаност между обществените потребности от качествено възпитание и подготовка на децата в детската градина като цели и очаквани резултати и реалните възможности за осъществяването им

2.Взаимодействащ процес на възпитание и подготовка, при който детето е в позиция на активен, определящ темповете участник, а педагогът е сътрудник, помощник и партньор.

3.Личностно ориентиран и непрекъснато разширяващ се процес на обучение, базиран върху разгръщането на индивидуалността на детето, при съобразяване със закономерностите в развитието му.

4.Оптимална интеграция в образователното съдържание както вътре във всяко от направленията, така и между тях.

5.Вариативност при поднасянето на тематичното и образователното съдържание.

6.Плавен преход от игрова дейност към преднамерена познавателна активност и подготвяне на основата за формиране на учебна дейност.

7. Прагматичен характер на обучението.

8. Продуктивност на заложените в системата дейности.

9. Многоплатова възможност за избор на всеки педагог при вземане на педагогически решения.

10. Адаптивност на педагогическата технология към различни условия

11. Непрекъснато обновяван модел на образователен процес – чрез внедряване и използване на нови и работещи практики.

12. Диференцираност на педагогическото взаимодействие с децата; познание, базирано на богатото детско любопитство, въображение и емоционалност.

13. Определяща роля на връзката между познавателната и социалната ориентация на процеса на обучение; овладяване на образователното съдържание в подходящ социален контекст; развиваща се социална и комуникативна компетентност на всяко дете на основата на различни форми на взаимодействие.

14. Приоритетно изграждана детска общност за извършване на съвместна работа като среда за активна социализация, формиране на умение за работа в екип; обучение, ориентирано към решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми.

15. Равен шанс в процеса на възпитание и подготовка на всички деца; при необходимост – индивидуализирано педагогическо взаимодействие – при изпреварващо и при изоставащо развитие на детето.

16. Максимално разгръщане потенциала на развитие на всяко дете; развиване на самостоятелност, инициативност, готовност за включване в различни дейности и отговорност при изпълнение на задължения; непрекъснато разгръщащ се процес на осигуряване на възможности за творчески изяви на всяко дете.

Форми на педагогическо взаимодействие

Учебното време през учебната година е в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица.

В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата.

Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите.

Детската градина и училището осигуряват игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна форма и в допълнителни форми.

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина или училището програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

Педагогическите ситуации се организират само в учебното време и осигуряват постигането на компетентностите.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение.

Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите е:

1. за първа възрастова група - 11;
2. за втора възрастова група - 13;
3. за трета възрастова група - 15;
4. за четвърта възрастова група - 17.

Максималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за всяка възрастова група не може да надвишава минималния общ брой с повече от пет педагогически ситуации - за целодневна организация, и с повече от две педагогически ситуации - за полудневна и почасова организация.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група, и от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Те се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група и отговарят на интересите и потребностите на децата. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Допълнителните форми се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Тук влизат всички видове игри /сюжетно-ролеви, подвижни, музикални, театрализирани, дидактични, конструктивни/, разходки, екскурзии, празници и развлечения.

Разпределяне на формите на педагогическо взаимодействие

В този раздел се определя броят на педагогическите ситуации както следва:

Образователно направление	I гр.	II гр.	III гр.	IV гр.
	Бр.сит.	Бр.сит.	Бр.сит.	Бр.сит.
Български език и литература	1	2	2	3
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Музика	2	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2
Общо	11	13	15	17

Тематично разпределение за всяка възрастова група

Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда. То осигурява ритмичното и балансирано разпределяне на съдържанието по образователни направления. Включва темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Тематичното разпределение по образователните направления за всяка възрастова група се характеризира с:

- Ритмично и балансирано разпределение на образователното съдържание по **теми, месеци и седмици.**
- Принадлежност на всяка тема към съответно **образователно ядро.**
- **Очаквани резултати** от целенасочената работа по всяка тема.

• **Познавателни книжки** , одобрени от **Министъра на образованието и науката**, подходящи за дейности на детето към съответната тема.

Проследяване на резултатите от образователния процес:

1. Проследяването на резултатите от образователния процес има следните задачи:

- да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- да се проследяват резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; по отношение на всяко дете;
- на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;
- да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.

2. Средствата за проследяване на резултатите от образователния процес се прилагат:

Текущо: чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления.

На принципа „вход-изход“: чрез ситуации – също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Педагогическата технология е насочена към реализиране на интерактивност в образователния процес. Интерактивната технология е да подпомага изграждането на детската индивидуалност чрез осъществяване и постигане на процес на активно и стимулиращо взаимодействие на педагога и цялата образователна общност с детето, при което възможностите, потребностите, предпочитанията и очакванията му определят принципите, формите, методите и похватите на работата на педагога и дейностите в детската градина. Педагогическото взаимодействие се реализира с помощта на голямо разнообразие на словесни, нагледни, практически и игрови методи, чрез които се комбинират и съчетават опознаването на предмети и обекти, използването им в практическата дейност и играенето с тях и оперирането, изпробването, преобразуването и набавянето на познавателна информация.

Според характера на дейностите, които обслужват, препоръчаните **методи** могат да се систематизират както следва:

- предметно оперативни – разглеждане, сензорно обследване, разясняване на схема, предметно моделиране, графично представен модел-схема и др.
- игрово-преобразуващи – влизане в роля, театър на маса, куклени етюди, игри-асоциации, театрализирани игри, подвижни, музикални, спортни игри и др.

-практико-преобразуващи – опити, експерименти, графично моделиране, предметно-схематично моделиране, показ на действие, двигателно моделиране, интониране и др.

-информационно-познавателни – онагледяване, наблюдение, сравнение, показ на образец, разказ-беседа, демонстрация, преразказване и др.

Реализацията на актуалната задача за оптимизиране на взаимодействието детска градина – семейство предполага проучване на представите на родители и педагози за себе си и едни за други и на отношението им към формите, методите и средствата на сътрудничество. Това предполага съвместни координирани действия на двете институции.

Семейството, като уникална възпитателна среда, и детското заведение, като специфичен възпитателен феномен, не трябва да се противопоставят, нито да се схващат като взаимнозаменяеми. Те трябва да бъдат равнопоставени и разглеждани като взаимно допълващи се, защото дават на детето това, което е необходимо за правилното му личностно развитие.

Най-добрият начин за оказване подкрепа на детето и родителите му е разбирането за неповторимата ситуация в семейството и непрекъснатото сътрудничество с него. При наличие на ефективно взаимодействие възрастните – родители и педагози – взаимно и ползотворно се влияят и допълват в изпълнение на своите социални роли и функции, което носи много положителни моменти.

Оптимизиране и индивидуализиране на педагогическото взаимодействие:

–проучване различни модели на семейни отношения и тяхното влияние върху поведението на децата (чрез наблюдения на игри, анализ на детски рисунки и разкази, беседи и анкети с деца, родители, учители...

–да се изпробва и оцени ефективността на различни модели за общуване с деца и родители, с оглед на доминиращия емоционален тон (доброжелателност и уважение, разбиране и съпричастност, лична ангажираност в обръщенията, изискванията, оценките...);

- да се обмислят и приложат конкретни подходи за неформални контакти с определена цел (събиране на първоначална информация за ново дете, обсъждане на възникнал инцидент, стимулиране интереса на родителите към различни детски дейности и т.н.).

- структурата и съдържанието на семейните отношения и статуса на детето в семейството;
- семейната атмосфера и емоционалното благополучие на детето у дома;
- особеностите на семейната култура, етническата принадлежност и професионалната реализация на родителите;
- доминиращия тип на възпитание в семейството;
- нивото на знания и умения, проявени интереси и способности на детето до постъпването му в детската градина;
- здравословното състояние на детето;

Формите на педагогическо взаимодействие са многообразни, ежедневни и периодични, които отговарят на потребностите на различните семейства:

Времето, когато родителите водят или вземат детето от градината.

Съобщения , бележници и групи в социалните мрежи – размяната на съобщения е резултатно средство за осигуряване на непрекъснато общуване.

Таблата за съобщения са друг начин за размяна на информация.

Бюлетините също са добър начин и средство за връзка със семейството.

Консултации – те са с продължителност 30–40 мин., в удобно за родителите време.

Родителските срещи са утвърдена форма за общуването.

Открити моменти от живота на детето в детската градина – учебни ситуации, тематични работилници, празници и развлечения, „отворени врати” за родителите във всеки удобен за тях момент от режима, спортни празници.

Отчет – трябва да е написан в позитивен тон, като се акцентира на силните страни, а проблемите да се посочват пряко и обективно.

За да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето, е необходимо утвърждаване тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители и учители да се изгражда на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Очаквани резултати:

За детето:

- облекчава се адаптацията при прехода от домашна обстановка към условията в детската градина;
- засилва се чувството за сигурност и за емоционален комфорт;
- стимулира се активността и индивидуалната изява;
- компенсира се дефицитът от общуване с работещи родители;
- засилва се мъжкото присъствие в детската градина (татковците)
- обогатява се социалният опит...

За родителите:

- разбират по-добре своите деца, сравнявайки ги с връстниците им;
- овладяват конкретни способности за общуване с децата в разнообразни дейности;

- приемат от нова позиция работата на педагога, нараства доверието към него;
- опознават съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в детската градина;
- повишават своята педагогическа компетентност и я пренасят въкъщи;
- разчупват закосстенели стереотипи за семейното възпитание;
- обменят информация не само с педагога, но и помежду си;
- добиват по-голямо самочувствие като особено важни възпитатели на своите деца;
- укрепват родителската общност като важна институция...

За педагога:

- използва идеите, знанията и професионалния опит на родителите за обогатяване на живота в групата;
- стимулиран е в търсенето и прилагането на различни стратегии (формални и неформални) за общуване с родители и с техните деца;
- разбира по-добре децата, опознавайки близките им;
- осъществява взаимен обмен на информация с родителите за индивидуалните особености на всяко дете;
- използва непосредствената помощ на родителите в педагогическия процес;
- разчита на съдействието на родителите при възникнали инциденти, проблеми...

Посочените приоритети, концептуални цели, структурирането на тематичното разпределение по групи и образователни направления, както и проследяването на резултатите от образователния процес са важна част от стратегията за развитие на детската градина, характеризираща се със следните основни аспекти: мисия и визия, ценността на нагласите, поведението и глобалната цел на педагогическия екип.